

לורנס פישר

"הגיע הזמן לשמוח?"

בולאון מספר 66

טוב, החורף התחיל ואני לא יודע אם הוא קר מאוד או שפשוט קר לי כי הזדקנתי בעוד שנה או אולי גם וגם? אני שמח שאתם עדיין קוראים את הבולאון שלי, זה נותן לי המון מוטיבציה להמשיך. הבולאון הזה טיפה שונה מאחרים אבל ככה זה בחיים, הבינה המלאכותית עדיין לא יכולה לעשות הכל.

סופגניות נאכל גם לרוח

החודש יחגגו מעל שני מיליארד אנשים, שליש מכלל אוכלוסיית העולם, את הולדתו של יהודי שנולד בבית לפני כ-2000 שנה, למרות שכיום אנשים מכחישים שיש ליהודים כל קיום באזור זה. קוראים לנו ציונים ויהודים ונראה שהם לא מבינים שציון הוא שם נרדף לירושלים שגלקה מהר ציון והמילה יהודים באה מיהודה. אל תבלבלו אנשים עם עובדות, הן נחמדות אבל לא רלוונטיות. אם לא היינו כאן אז למה עדיין אנו מואשמים במותו וגרמו לנו להנות מ-2000 שנים של אנטישמיות נוצרית, ומי שרואה מה שקורה בעולם, רואה שזה צץ מחדש ובגדול.

אני שגדלתי במדינה נוצרית, תמיד קינאתי בחברים הנוצרים שלי שהיו להם עצי חג המולד והיו מתעוררים בבוקר למתנות חג המולד וארוחות החג כמשפחה. מעבר לזה היו החגים סוף שנת הלימודים והחופש וכך הם יכלו לישון ולא צריך היה לקום מוקדם בבוקר כדי ללכת לבית הספר. כמובן שחלק מהנושא היה שיווק. ראינו הרבה פרסומות לחג המולד, שלא נדבר על סרטי הולמרק ועוד. חשבתי מה יש לנו? חנוכה? שמונה ימים של אכילת דברים על בסיס שמן? יאללה, לטקס הם די טעימים, תודו בזה! סבבה, תלוי מי מכין אותם, אבל מעולם לא הייתה שמחת חג המולד. נכון, היה לי דוד שנתן לי את מה שהוא כינה "חנוכה געלד" (דמי חנוכה באידיש) בערב הראשון של החג, אבל אני סתם קנאי, זה לא מתנה כמו רכבת צעצוע או אופניים חדשות, אבל היינו צריכים לקום מוקדם לבית הספר למחרת בבוקר, אז איפה הכיף בזה?

הסעודה האחרונה של ישו – איטליה 1998

חג המולד וחנוכה נופלים תמיד באותה תקופה, אבל לא תמיד באותו עת. השנה, חנוכה וחג המולד חופפים, אז נחגוג יחד, למרות שהם יהנו בחג ואנחנו נהיה בעבודה. יש עוד חג שגורם לי לקנא וגם נופל על או ליד חג אחר שלנו והוא פסחא ופסח. כילד אני זוכר שלעסתי קרש מצה שלי בזמן שחבר אוכל לחמניית צלב חמה (hot cross bun). נוךא. למעשה פסחא ופסח דומים. חג פסח מציין את יציאת מצרים והחירות מבית עבדים, מעין תחיה שלנו, פסחא מציין את תחיית ישו לאחר מותו בצליבה. יש כאן קשר ישיר, שכן על פי המסורת הנוצרית, אירועי הפסחא התרחשו בזמן חג הפסח היהודי. ישנו ציור מפורסם בשם "הסעודה האחרונה" של ליאונרדו דה וינצ'י שהיא סעודת פסח אפילו לפי הברית החדשה (Mark 14:12).

סקרוג' על בול מאנגליה 1993

טוב עכשיו אני חכם יותר, מילה נרדפת לזקן יותר, ואני מבין שהייתי כמו אבנעזר סקרוג' ברומן "מזמור חג המולד" של צ'ארלס דיקנס, לא נפל לי האסימון שבפועל חנוכה מסמלת תקווה ושמחה. חנוכה מסמלת תקווה בצורה מאוד חזקה. החג מציין את נס פך השמן ואת הניצחון של החשמונאים על היוונים, מה שמדגיש את הכוח והתקווה אל מול האתגרים הקשים ביותר כמו שחווינו בשנה האחרונה. חג החנוכה, עם אור נרות המתרבה כל יום, מבטא את התקווה שהאור הקטן יכול להפוך לאור גדול ומשמעותי.

חבורה של מבוגרים, בעבודה או בבית, עם או בלי ילדים שמתקבצים יחד להדלקת נר, לשיר שירים ולאכול שמן. אנחנו שרים שירים שגדלו איתם וההורים שלנו גדלו איתם ואולי אפילו ההורים שלהם. זה חלק מהמסורת שלנו כיהודים. בדומה לפסח, אנו מספרים מחדש את סיפורי ילדותנו, מבלי שיהיה אכפת לנו אם המיתוס סביר או לא. חנוכה הוא זמן של איחוד משפחתי וחגיגה, שמביאים יחד את הערכים של אמונה, תקווה והתמדה.

הדלקת נרות בחיק המשפחה
ציור של מוריץ אופנהיים

חנוכה מתקפלת, גטו לודז' 1944

גם בתקופות האפלות ביותר של השואה, יהודים רבים מצאו דרכים לחגוג את חנוכה. במחנות הריכוז, הם היו צריכים להיות בעלי תושייה להפליא. בטרזיינשטט, לדוגמא, אסירים גילפו חנוכייה מגוש עץ גנוב והשתמשו בפתילות מאולתרות משאריות שומן וחוסים רופפים. בברגן בלזן, שמרו הניצולים שאריות שומן כדי ליצור נרות מאולתרים והשתמשו בתפוח אדמה מגולף כמחזיק לנר. מעשים אלה של התרסה ותקווה מדגישים את החוסן והרוח של אלה שעברו קשיים בלתי נתפסים. חג החנוכה, עם בשורת האור והניסים שלו, קיבל משמעות עמוקה בזמנים אלו.

אז הצטרפו אלי וננסה להפיץ קצת שמחה ולקוות שאולי בני הערובה יחזרו הביתה בקרוב.

נהניתם, ספרו לחברים, עוד יותר נהניתם, תרגישו חופשיים לשתף. לא נהניתם, אז אולי תהנו מהסיפור הבא.

אז זהו, זה הסיפור של היום, ויש עוד אבל בפעם הבאה. אם בא לכם להגיב אז הנה קישור לשליחת מייל אלי: [שליחת מייל](#)

תגובות, הערות, בקשות וכד' ניתן לשלוח אלי ל lf.stamps@gmail.com

אם רוצים להפסיק לקבל את הניוזלטר, נא לשלוח לי מייל חוזר

ניתן להוריד את כל הניוזלטרים הקודמים באתר ההתאחדות: <http://israelphilately.org.il/info.asp?item=489>

מוזמנים גם לבקר באתר: <https://stampandstories.blogspot.com>

אתר חדש בנושא גלויות של הסטריאוטיפ היהודי: <https://thejewishstereotypes.blogspot.com>

וגם בערוץ היוטיוב שלי: <https://www.youtube.com/channel/UCHGHlvoXTTM0rpyd3zW3lQQ>